

ΣΤΑΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ

**Κατασκευάζοντας
την κοινή γνώμη**

Αλλοι πολιτικοί ηγέτες συμβουλευονται αστρολόγους για να δουν προς τα πού θα κινηθούν, ορισμένοι εμπιστεύονται μόνο τη γνώμη του ολιγοπρόσωπου στενότατου περιβάλλοντός τους, κάποιοι ακούνε σεβαστικά τον πνευματικό ή τον γέροντά τους και αρκετοί αποφασίζουν συνεκτιμώντας τα πορίσματα μυστικών δημοσκοπήσεων. Στην τέταρτη κατηγορία ανήκει η κ. Μέρκελ. Οπως έχει γραφτεί, παραγγέλνει συχνά-πυκνά απόρρητες έρευνες της κοινής γνώμης της χώρας της. Ωστε να συντονίζεται μαζί της, να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες της ή να επιχειρεί την ανακατασκευή της.

Έχει το γούστο του: Εγώ, με την πολιτική μου, με το κύρος μου, τους πολλούς μηχανισμούς που διαθέτω, τα μίντια που με ακολουθούν με υπηρετικό ενθουσιασμό (ιδίως τα ακραιφνώς λαϊκιστικά) ή από κάποια απόσταση, διαμορφώνω την κοινή γνώμη. Επειτα αναθέτω σε δημοσκόπους να τη μετρήσουν, να την ποσοτικοποιήσουν, ώστε να συμμορφωθώ στις επιλογές της, που όμως στην πλειονότητά τους συναρτώνται με τις δικές μου διαθέσεις...

Τα λαϊκά αισθήματα δεν γεννιούνται στο κενό. Δεν εκδηλώνονται σε συνθήκες πολιτικής ασπής-αντισπής. Και φενακισμένη να μην είναι η συνείδηση των πολιτών μιας χώρας, δεν γίνεται να μη συμπεριλάβει κατά τη διαμόρφωσή της όσα εισάγονται στην αγορά σαν ακλόνητες αλήθειες: όσα υποστηρίζονται από τους κυβερνήτες τους και προβάλλονται συστηματικά από τον Τύπο. Οι οκτώ στους δέκα Γερμανούς λοιπόν που, σε δημοσκόπηση της εφημερίδας Frankfurter Allgemeine Zeitung, τάχθηκαν υπέρ της εξόδου (ή της αποπομπής) της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, δεν έφτασαν στην απόφαση αυτή σαν στοχαστές κλειστού χώρου, ανεπηρέαστοι από τα δόγματα που διακινεί μεγάλο τμήμα των μέσων ενημέρωσης και η επίσημη πολιτική. Αν για τη γερμανική ηγεσία και για πολλούς καθοδηγητές της κοινής γνώμης η Ελλάδα είναι το πιο δύστροπο και το πιο παρασιτικό από τα κακόφημα PIIGS, το ίδιο πάνω-κάτω θα πιστέψουν και οι περισσότεροι Γερμανοί. Αυτό ακούνε και διαβάζουν συνεχώς, ότι «πληρώνουν το ραχάτι των Ελλήνων», αυτό υιοθετούν. Και δεν είναι βέβαια καθόλου εύκολο να αλλάξουν άποψη στις μέρες των διακοπών τους σε κάποιο ελληνικό νησί: εκεί θα δουν το γυαλιστερό κομμάτι της Ελλάδας, το χαλαρό, το ψεύτικο – κι έτσι η αρνητική τους προδιάθεση θα στερεωθεί σε πεποίθηση.

Πρέπει, ωστόσο, να συνυπολογίσουμε κάτι ακόμη. Πιθανότατα, πολλοί Γερμανοί ενοχλούνται, όχι άδικα, από τη σφόδρα προσβλητική εικόνα που έχει σχηματίσει γι' αυτούς και την ηγεσία τους ένα μεγάλο ποσοστό των Ελλήνων, εκεί περί το 80%. Οι δικοί μας κοινοί τόποι θέλουν την κ. Μέρκελ με μoustάκι α λα Χίτλερ και τους Γερμανούς με ναζιστικές μπότες, les και τους επιστρέφουμε το βάρβαρο δόγμα περί συλλογικής ευθύνης. Ενοχλητική, για άλλους λόγους, πρέπει να είναι για τους Γερμανούς και η διεκδίκηση του κατοχικού δανείου και των πολεμικών αποζημιώσεων. Είναι σαν να ξαναματώνουμε την πληγή της μνήμης τους.